

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Ιουλίου 2011

σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. SA.26117 — C 2/10 (πρώην NN 62/09) που εφάρμοσε η Ελλάδα υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος ΑΕ

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2011) 4916]

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2012/339/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση με την οποία η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ ⁽¹⁾,

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Τον Ιούλιο του 2008 η Επιτροπή έλαβε δύο καταγγελίες με ισχυρισμούς ότι η Ελλάδα είχε χορηγήσει ενισχύσεις υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος και της διαδόχου της εταιρείας Αλουμίνιον ΑΕ, 100 % διαδόχου της Αλουμίνιον της Ελλάδος στην παραγωγή αλουμινίου από τον Ιούλιο του 2007 (στο εξής από κοινού: «Αλουμίνιον της Ελλάδος»). Οι καταγγελίες αφορούσαν δύο εικαζόμενα μέτρα κρατικών ενισχύσεων, και συγκεκριμένα: προτιμησιακή τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας, αφενός, και κατασκευή αγωγού αερίου για τη σύνδεση της Αλουμίνιον της Ελλάδος με το κύριο δίκτυο.
- (2) Με επιστολή της 27ης Ιανουαρίου 2010, η Επιτροπή ενημέρωσε την Ελλάδα για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με τα εν λόγω μέτρα.
- (3) Στις 31 Μαρτίου 2010 η Ελλάδα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής για κίνηση της διαδικασίας.
- (4) Η απόφαση της Επιτροπής για κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα μέτρα.
- (5) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από δύο ενδιαφερόμενα μέρη: από την Αλουμίνιον της Ελλάδος, αφενός, στις

12 Μαΐου 2010 και στις 4 Μαΐου 2011, και από τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (στο εξής: ΔΕΗ), αφετέρου, την κρατική εταιρεία που εφάρμοσε ένα από τα εικαζόμενα μέτρα (προνομιακή τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας), στις 17 Μαΐου 2010. Οι παρατηρήσεις διαβιβάστηκαν στην Ελλάδα, στην οποία δόθηκε η δυνατότητα να αντιδράσει. Οι παρατηρήσεις της παρελήφθησαν στις 16 Ιουλίου 2010, στις 6 Αυγούστου 2010 και στις 16 Μαΐου 2011.

- (6) Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τις ελληνικές αρχές την 1η Δεκεμβρίου 2010, προς τις οποίες η Ελλάδα απάντησε με επιστολή της 11ης Φεβρουαρίου 2011.

II. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

II.α) Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

- (7) Η Αλουμίνιον της Ελλάδος είναι μεγάλη εταιρεία, με έδρα στην περιοχή της Βοιωτίας, στην Ελλάδα. Η εταιρεία ασκεί δραστηριότητες στην παραγωγή αλουμινίου ως πρώτης ύλης. Τον Ιούλιο του 2007 η Αλουμίνιον της Ελλάδος διασπάστηκε σε δύο νεοσυσταθείσες εταιρείες, έπειτα από διαιρεση τομέων: α) Αλουμίνιον ΑΕ και β) Endessa Hellas ΑΕ. Η Αλουμίνιον ανέλαβε την παραγωγή αλουμινίου και η Endessa Hellas ανέλαβε την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (η Αλουμίνιον της Ελλάδος είχε λάβει άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μερικά έτη ενωρίτερα). Επομένως, η Αλουμίνιον είναι κατά 100 % διάδοχος της Αλουμίνιον της Ελλάδος στην παραγωγή αλουμινίου. Η Αλουμίνιον της Ελλάδος διαθέτει επίσης τρεις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίες είναι εγκατεστημένες δίπλα στο εργοστάσιο παραγωγής αλουμινίου. Το 2009 πραγματοποίησε κύκλο εργασιών ύψους 427,3 εκατ. ευρώ (με κέρδη προ φόρων ύψους 34,4 εκατ. ευρώ) και απασχολούσε 960 υπαλλήλους. Το 2006 (έτος πριν από τα υπό εξέταση μέτρα ενίσχυσης), πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 470,9 εκατ. ευρώ (αύξηση 23 % από το 2005), με κέρδη προ φόρων 102,5 εκατ. ευρώ (αύξηση 39 % από το 2005), και απασχολούσε 1 047 υπαλλήλους. Ανήκει στον ιδιωτικό επιχειρηματικό όμιλο «Μυτιληναίος ΑΕ» από το 2005.

⁽¹⁾ ΕΕ C 96 της 16.4.2010, σ. 7.

⁽²⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

II.β) ΜΕΤΡΟ 1: ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- (8) Η Αλουμίνιον της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1960, με ορισμένα προνόμια που της παραχώρησε το ελληνικό κράτος, μεταξύ των οποίων παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε μειωμένη τιμή. Σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού στο οποίο καθορίζονται τα προνόμια, η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε μειωμένη τιμή επρόκειτο να λήξει τον Μάρτιο του 2006, εφόσον η ΔΕΗ ειδοποιούσε εγκαίρως την Αλουμίνιον της Ελλάδος δύο έτη ενωρίτερα. Στις 26 Φεβρουαρίου 2004 (ήτοι δύο έτη και πλέον προ της λήξεως του προνομίου), η ΔΕΗ διαβίβασε εγκαίρως την εν λόγω ειδοποίηση στην Αλουμίνιον της Ελλάδος και εν συνεχεία διέκοψε την εφαρμογή της προτιμηςιακής τιμής στο τέλος του Μαρτίου 2006.
- (9) Συνεπώς, από τον Μάρτιο του 2006 έως τον Ιανουάριο του 2007, η Αλουμίνιον της Ελλάδος κατέβαλλε τη συνήθη τιμή ηλεκτρικού ρεύματος που εφαρμόζεται στους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές.
- (10) Ωστόσο, η Αλουμίνιον της Ελλάδος προσέβαλε την καταγγελία της προτιμηςιακής τιμής στο Δικαστήριο και, τον Ιανουάριο του 2007, ένα πρωτοδικείο διέταξε, ως προσωρινό μέτρο, την επανεφαρμογή της προτιμηςιακής τιμής εν αναμονή δικαστικής απόφασης επί της ουσίας. Εν συνεχεία η ΔΕΗ άσκησε έφεση κατά της προσωρινής αυτής απόφασης η οποία ακυρώθηκε τον Μάρτιο του 2008 (εξακολουθεί να εκκρεμεί δικαστική απόφαση επί της ουσίας).
- (11) Οι δικαστικές αποφάσεις είχαν, στην πράξη, ως συνέπεια να εφαρμοστεί εκ νέου η προτιμηςιακή τιμή στην Αλουμίνιον της Ελλάδος, από τον Ιανουάριο του 2007 έως τον Μάρτιο του 2008. Κατά την περίοδο αυτή, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισαν οι ελληνικές αρχές, η Αλουμίνιον της Ελλάδος κατέβαλλε 17,4 εκατ. ευρώ λιγότερα από όσα θα κατέβαλλε δυνάμει της «συνήθους» τιμής για τους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές.

II.γ) ΜΕΤΡΟ 2: ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- (12) Το εθνικό σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου στην Ελλάδα μπορεί να επεκταθεί κατόπιν αιτήσεως (δυναμικού) πελάτη, υπό τους ακόλουθους όρους:
- εφόσον παρασχεθεί ευνοϊκή γνώμη από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), τον ελληνικό ρυθμιστικό φορέα στον τομέα της ενέργειας,
 - εφόσον κρίνει ο διαχειριστής του δικτύου ότι θα είναι σε θέση να ανακτήσει, σε εύθετο χρόνο, το κόστος της επέκτασης χάρη στα έσοδα από τα τέλη χρήσης του δικτύου.
- (13) Στην περίπτωση της Αλουμίνιον της Ελλάδος, το εθνικό δίκτυο επεκτάθηκε με την κατασκευή αγωγού 29,5 km που επιτρέπει τη σύνδεση της Αλουμίνιον της Ελλάδος, μετά την ευνοϊκή γνώμη της ΡΑΕ (15 Απριλίου 2005) και την έγκριση του διαχειριστή του δικτύου (13 Ιουνίου 2005) ⁽³⁾. Οι εργασίες του αγωγού αερίου άρχισαν στις 16 Μαΐου 2008.

⁽³⁾ Την περίοδο εκείνη, ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς ήταν η «Δημόσια Επιχείρηση Αερίου» (στο εξής: «ΔΕΠΑ»), κρατικά ελεγχόμενη εταιρεία που ανήκει κατά 65 % στο Δημόσιο. Το εθνικό σύστημα μεταφοράς αερίου (συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης με την Αλουμίνιον της Ελλάδος) μεταφέρθηκε αργότερα στον «Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου» (στο εξής: «ΔΕΣΦΑ»), που ιδρύθηκε στις 30 Μαρτίου 2007, ως θυγατρική, κατά 100 %, της ΔΕΠΑ.

- (14) Το συνολικό κατασκευαστικό κόστος της επέκτασης ανήλθε σε 12,64 εκατ. ευρώ. Από το ποσό αυτό, τα 9,04 εκατ. ευρώ καταβλήθηκαν από τον Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (στο εξής: «ο ΔΕΣΦΑ»), τα 3,3 εκατ. ευρώ καταβλήθηκαν από την Αλουμίνιον της Ελλάδος και τα 3,6 εκατ. ευρώ χρηματοδοτήθηκαν μέσω του κοινοτικού πλαισίου στήριξης 2000-2006 ⁽⁴⁾.

III. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- (15) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, της 27ης Ιανουαρίου 2010, η Επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις για το κατά πόσον η προνομιακή τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που χρεώθηκε στην Αλουμίνιον της Ελλάδος από την ΔΕΗ, μετά τον Μάρτιο του 2006, βρισκόταν στο ίδιο επίπεδο με εκείνο των λοιπών μεγάλων βιομηχανικών καταναλωτών. Ο λόγος των αμφιβολιών της Επιτροπής ήταν ότι το προνομιακό τιμολόγιο επρόκειτο να λήξει τον Μάρτιο του 2006, σύμφωνα με τους όρους του ιδρυτικού καταστατικού στο οποίο καθορίζονται τα προνόμια. Έγινε μνεία του γεγονότος ότι η ΔΕΗ είχε πράγματι επιχειρήσει να θέσει τέρμα στο εν λόγω προνόμιο, το οποίο όμως παρατάθηκε με δικαστική απόφαση.
- (16) Όσον αφορά το μέτρο επέκτασης του εθνικού δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου προς την Αλουμίνιον της Ελλάδος, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, της 27ης Ιανουαρίου 2010, η Επιτροπή έθεσε το ερώτημα γιατί το κατασκευαστικό κόστος του αγωγού είχε επιβαρύνει κυρίως το κράτος και όχι την Αλουμίνιον της Ελλάδος. Οι αμφιβολίες αυτές δημιουργήθηκαν επειδή δεν υπήρχαν πληροφορίες από την Ελλάδα, παρά τα επανειλημμένα σχετικά αιτήματα της Επιτροπής, γεγονός στο οποίο οφείλεται επίσης ο λόγος για τον οποίο η απόφαση κίνησης της διαδικασίας περιελάμβανε διαταγή παροχής πληροφοριών προς την Ελλάδα.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

IV.α) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Μέτρο 1: Προτιμηςιακή τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας

- (17) Η Ελλάδα αναγνωρίζει ότι, για το διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ των δύο δικαστικών αποφάσεων (από τον Ιανουάριο του 2007 έως τον Μάρτιο του 2008), η Αλουμίνιον της Ελλάδος κατέβαλλε το ποσό των 131,4 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με το προτιμηςιακό τιμολόγιο, αντί του ποσού των 148,8 εκατ. ευρώ, το οποίο έπρεπε να χρεωθεί σύμφωνα με το «συνήθες» τιμολόγιο που εφαρμόζεται στους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές.
- (18) Ωστόσο, η Ελλάδα υποστηρίζει ότι η προνομιακή τιμολόγηση της Αλουμίνιον της Ελλάδος, ακόμη και αν θεωρείται ως ενίσχυση, αποτελεί υφιστάμενη ενίσχυση.
- (19) Εν προκειμένω, η Αλουμίνιον της Ελλάδος υποστηρίζει ότι η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου, τον Ιανουάριο του 2007, δεν συνεπαγόταν ουσιώδεις τροποποιήσεις της αρχικής σύμβασης και ότι το δικαστήριο απλώς αποφάσισε να «αναστείλει» την ειδοποίηση λήξης της προτιμηςιακής τιμής και να αναβάλει τη δικαστική απόφαση επί της ουσίας λόγω της διαφοράς μεταξύ της Αλουμίνιον της Ελλάδος και της ΔΕΗ.

⁽⁴⁾ Ειδικότερα, το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», άξονας 7 «Ενέργεια και αειφόρος ανάπτυξη», Μέτρο 7.1 «Διεύθυνση του φυσικού αερίου στον οικιακό και τριτογενή τομέα, σε βιομηχανικούς καταναλωτές και στον τομέα μεταφορών».

Μέτρο 2: Επέκταση του δικτύου αερίου στην Αλουμίνιον της Ελλάδος

- (20) Η Ελλάδα αμφισβητεί ότι η Αλουμίνιον της Ελλάδος προσπορίστηκε επιλεκτικό πλεονέκτημα μέσω της επιδότησης του κατασκευαστικού κόστους του αγωγού αερίου της. Ειδικότερα, η Ελλάδα υποστηρίζει ότι οι εθνικοί κανόνες βάσει των οποίων αποφασίστηκε η επέκταση του δικτύου εφαρμόζονται επί ίσοις όροις σε όλους τους τελικούς χρήστες αερίου. Επομένως, η Αλουμίνιον της Ελλάδος δεν προσπορίστηκε επιλεκτικό πλεονέκτημα.
- (21) Επιπλέον, η Ελλάδα υποστηρίζει ότι ο εν λόγω αγωγός δεν προορίζεται αποκλειστικά για την Αλουμίνιον της Ελλάδος αλλά και για άλλους βιομηχανικούς και οικιακούς τελικούς χρήστες της περιοχής. Αποτελεί μέρος του δυναμικού του εθνικού συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ΔΕΣΦΑ. Επιπλέον, το δυναμικό του υπερβαίνει την ετήσια κατανάλωση της Αλουμίνιον της Ελλάδος (1,7 δισεκατ. Nm³/έτος σε σύγκριση με 0,7 δισεκατ. Nm³/έτος).
- (22) Η Αλουμίνιον της Ελλάδος υποστήριξε ότι η δική της ετήσια συμβατική κατανάλωση αερίου ισούται με 13,5 % της συνολικής εθνικής κατανάλωσης και ότι η ετήσια πραγματική κατανάλωση φυσικού αερίου από μέρους της ισοδυναμεί με 10,5 % της συνολικής εθνικής κατανάλωσης. Η Αλουμίνιον της Ελλάδος δήλωσε επίσης ότι η επένδυση αποφέρει στον διαχειριστή του δικτύου ετήσια έσοδα ύψους 11,6 εκατ. ευρώ από τα τέλη χρήσης, γεγονός που καθιστά την επένδυση πολύ ενδιαφέρουσα και επικερδή για τον διαχειριστή του δικτύου. Οι ελληνικές αρχές επιβεβαίωσαν τα στοιχεία αυτά.

IV.β) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΕΗ

- (23) Η ΔΕΗ υποστηρίζει την έρευνα της Επιτροπής σχετικά με το μέτρο ενίσχυσης όσον αφορά την τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΔΕΗ επιβεβαιώνει ότι το πλεονέκτημα που παραχωρήθηκε στην Αλουμίνιον της Ελλάδος ανέρχεται σε 17,4 εκατ. ευρώ.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (24) Βάσει των ανωτέρω πραγματικών περιστατικών και των επιχειρημάτων της Ελλάδας και των άλλων τρίτων μερών, η Επιτροπή θα προβεί σε εκτίμηση των υπό εξέταση μέτρων στο παρόν τμήμα. Καταρχάς, η Επιτροπή θα εκτιμήσει κατά πόσον υπάρχει ενίσχυση στα υπό εξέταση μέτρα για να συμπεράνει εάν στοιχειοθετείται ή όχι κρατική ενίσχυση [υποενότητα V.α)]. Στη συνέχεια, σε περίπτωση που κάποιο μέτρο συνιστά πράγματι ενίσχυση, η Επιτροπή θα εκτιμήσει κατά πόσον συμβιβάζεται το μέτρο με την εσωτερική αγορά [υποενότητα V.β)].

V.α) ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΛΕΕ

- (25) Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

- (26) Βάσει της ανωτέρω διάταξης, η Επιτροπή θα εκτιμήσει στη συνέχεια κατά πόσον τα προβαλλόμενα μέτρα υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος συνιστούν κρατική ενίσχυση.

Μέτρο 1: Προτιμησιακή τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας

α) Πλεονέκτημα

- (27) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η τιμή που καταβάλλει η Αλουμίνιον της Ελλάδος είναι χαμηλότερη από τη συνήθη τιμή που καταβάλλουν οι λοιποί μεγάλοι βιομηχανικοί καταναλωτές. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ένας πωλητής στο πλαίσιο οικονομίας της αγοράς δεν θα δεχόταν να χρεώσει μνημιαία μειωμένη τιμή χωρίς ειδική αιτιολόγηση. Εν προκειμένω, η Ελλάδα δεν έχει υποβάλει πειστικά επιχειρήματα που επιτρέπουν να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η εν λόγω προτιμησιακή τιμή ήταν η αγοραία τιμή, παρότι η Επιτροπή έδιξε επίσημα το ζήτημα αυτό στην αλληλογραφία της. Αντιθέτως, δύο σημαντικά στοιχεία υποδηλώνουν ότι η τιμή που κατέβαλλε η Αλουμίνιον της Ελλάδος δεν μπορεί να θεωρηθεί ως τιμή καθοριζόμενη από τις δυνάμεις της αγοράς:

α) Το πρώτο στοιχείο αφορά τη συμπεριφορά της ΔΕΗ. Πράγματι, μόλις μπορούσε να αποδεσμευθεί από τον νομικό περιορισμό που είχε επιβληθεί από το καταστατικό του 1960, στο οποίο καθορίζονται τα προνόμια για την Αλουμίνιον της Ελλάδος, η ΔΕΗ έλαβε την απόφαση να αποσύρει αμέσως το προτιμησιακό τιμολόγιο και άρχισε να χρεώνει τη συνήθη τιμή που επιβάλλεται στους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές. Το γεγονός αυτό καταδεικνύεται από την αποποίηση που κοινοποίησε η ΔΕΗ στην Αλουμίνιον της Ελλάδος τον Φεβρουάριο του 2004 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 8 ανωτέρω). Η Επιτροπή θεωρεί ότι τούτο αποτελεί σαφή ένδειξη ότι το τιμολόγιο που καθορίστηκε από το καταστατικό του 1960 δεν ανταποκρίνεται στην αγοραία τιμή για τη ΔΕΗ.

β) Το δεύτερο στοιχείο προκύπτει από προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής. Στις 16 Οκτωβρίου 2002 η Επιτροπή ενέκρινε επιδότηση ανώτατου ποσού 178 εκατ. ευρώ που επρόκειτο να χορηγηθεί από την Ελλάδα στη ΔΕΗ (υπόθεση N133/01⁽⁵⁾). Στόχος της επιδότησης ήταν να επιτραπεί στη ΔΕΗ να αντισταθμίσει το υπερβάλλον κόστος με το οποίο επιβαρύνθηκε στο πλαίσιο του προτιμησιακού τιμολογίου του 1960 υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος, έως την ημερομηνία λήξεώς του, τον Μάρτιο του 2006. Η επιδότηση εγκρίθηκε ως μη κρατική ενίσχυση στη ΔΕΗ, επειδή συνίστατο απλώς σε αντιστάθμισμα για μειονέκτημα που έπρεπε να ερωμιστεί η εν λόγω εταιρεία. Η απόφαση περιελάμβανε επίσης παρατήρηση σύμφωνα με την οποία, αν η επιδότηση επρόκειτο να θεωρηθεί ως ενίσχυση, θα συνιστούσε ενίσχυση υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος και όχι υπέρ της ΔΕΗ. Συμπερασματικά, η απόφαση αυτή αναγνωρίζει ότι η ΔΕΗ επιβαρύνθηκε με προνομιακό τιμολόγιο υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος, με το οποίο δεν έπρεπε λογικά να επιβαρυνθεί υπό τους συνήθεις όρους του εμπορίου. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι το πλεονέκτημα της Αλουμίνιον της Ελλάδος συνίσταται στη διαφορά μεταξύ του συνήθους τιμολογίου για μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές (το οποίο θα είχε καταβάλει η Αλουμίνιον της Ελλάδος αν δεν είχε εφαρμοστεί ειδικό «προνομιακό» τιμολόγιο) και του τιμολογίου που κατέβαλε η Αλουμίνιον της Ελλάδος μεταξύ του Ιανουαρίου 2007 και του Μαρτίου 2008.

⁽⁵⁾ EE C 9 της 15.1.2003, σ. 6.

β) Κρατικοί πόροι

(28) Η χαμηλότερη τιμολόγηση προέκυψε από τα μειωμένα έσοδα της ΔΕΗ. Η ΔΕΗ ΑΕ αποτελεί επιχείρηση ελεγχόμενη από το κράτος. Το ελληνικό κράτος κατέχει το 51 % των μετοχών και το ελληνικό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής επιβλέπει την εταιρεία (το Υπουργείο Οικονομικών έως το 2009). Το ελληνικό κράτος μπορεί να διορίσει την πλειονότητα των μελών του διοικητικού συμβουλίου και εκπροσωπείται άμεσα στη Γενική Συνέλευση από τον έλληνα υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (τον υπουργό Οικονομικών έως το 2009). Επομένως, υπάρχει εν προκειμένω χρήση κρατικών πόρων. Επιπλέον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η απόφαση παράτασης καταλογίζεται στο ελληνικό κράτος, δεδομένου ότι εκδόθηκε από ελληνικό δικαστήριο, το οποίο αποτελεί όργανο του κράτους.

(29) Συνεπώς, πληρούνται το κριτήριο των κρατικών πόρων.

γ) Επιλεκτικότητα:

(30) Το προνομιακό τιμολόγιο εφαρμόστηκε μόνο στην Αλουμίνιον της Ελλάδος και, επομένως, η τελευταία ωφελήθηκε επιλεκτικά από το μέτρο. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο είναι επιλεκτικό.

δ) Στρέβλωση του ανταγωνισμού και επηρεασμός των συναλλαγών των κρατών μελών

(31) Ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται η Αλουμίνιον της Ελλάδος αφορά προϊόντα που διακινούνται ευρέως μεταξύ των κρατών μελών. Ειδικότερα, υπάρχει παραγωγή αλουμινίου σε 9 κράτη μέλη, πέραν της Ελλάδος, και συγκεκριμένα στη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία, τη Ρουμανία, την Ισπανία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο⁽⁶⁾. Όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τούτη υφίσταται σε όλα τα κράτη μέλη ως απελευθερωμένη οικονομική δραστηριότητα. Όταν μια κρατική ενίσχυση ενισχύει τη θέση μιας επιχείρησης έναντι άλλων επιχειρήσεων που ασκούν ανταγωνισμό σε επίπεδο εμπορίου μεταξύ κρατών μελών, οι τελευταίες πρέπει να θεωρηθεί ότι θίγονται από την εν λόγω ενίσχυση. Συνεπώς, πληρούνται πράγματι το κριτήριο της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και του επηρεασμού των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.

(32) Ούτε η Ελλάδα ούτε ο δικαιούχος προέβαλαν ενστάσεις ως προς το σημείο αυτό.

ε) Συμπέρασμα επί της ύπαρξης ενίσχυσης στο μέτρο 1

(33) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η προτιμησιακή τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της τελευταίας κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Το ποσό της ενίσχυσης ισούται με 17,4 εκατ. ευρώ, όπως προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ α) των εσόδων της ΔΕΗ από το σύννηδες τιμολόγιο που θα έπρεπε να είχε εφαρμοστεί την περίοδο Ιανουαρίου 2007-Μαρτίου 2008, ήτοι 148,8 εκατ. ευρώ, και β) των εσόδων της ΔΕΗ από το τιμολόγιο που εφαρμόστηκε στην πράξη κατά την ίδια περίοδο, ήτοι 131,4 εκατ. ευρώ.

στ) Το μέτρο 1 συνιστά παράνομη ενίσχυση

(34) Η Αλουμίνιον της Ελλάδος υποστηρίζει ότι η πρώτη δικαστική απόφαση του Ιανουαρίου 2007 δεν στοιχειοθετούσε ουσιαστική τροποποίηση της αρχικής προνομιακής σύμβασης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 16 ανωτέρω). Επομένως, σύμφωνα με την Αλουμίνιον της Ελλάδος, η απόφαση δεν χορήγησε νέα ενίσχυση στην Αλουμίνιον της Ελλάδος και το μέτρο της προνομιακής τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας παρέμεινε ως υφιστάμενη ενίσχυση.

(35) Η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί το επιχείρημα της Αλουμίνιον της Ελλάδος. Οι αρχικοί όροι της προτιμησιακής τιμής, που συνιστούσε υφιστάμενη ενίσχυση, προέβλεπαν ότι η ενίσχυση θα έληγε τον Μάρτιο του 2006 υπό την προϋπόθεση έγκαιρης προειδοποίησης εκ μέρους της ΔΕΗ. Αφ' ης στιγμής εκπληρώθηκε ο όρος αυτός, η υφιστάμενη ενίσχυση έπαψε να ισχύει, όπως απαιτείτο σύμφωνα με τους όρους της αρχικής χορήγησης της προνομιακής τιμής. Συνεπώς, κάθε χορήγηση μειωμένης τιμής ηλεκτρικού ρεύματος που ανταποκρίνεται στον ορισμό της κρατικής ενίσχυσης (όπως συμβαίνει εδώ) αποτελεί νέα ενίσχυση, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι οι όροι της μπορούν να είναι παρεμφερείς με εκείνους της προγενέστερης υφιστάμενης ενίσχυσης. Η νομολογία του Δικαστηρίου ορίζει ρητά ότι η παράταση υφιστάμενης ενίσχυσης συνιστά νέα ενίσχυση και πρέπει να κοινοποιείται (?). Κατά μείζονα λόγο, τούτο ισχύει επίσης όταν μια περατωθείσα υφιστάμενη ενίσχυση επανεργοποιείται μερικούς μήνες αργότερα.

(36) Δεδομένου ότι η νέα αυτή ενίσχυση δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 της ΣΛΕΕ, είναι παράνομη.

Μέτρο 2: επέκταση του δικτύου αερίου στην Αλουμίνιον της Ελλάδος

α) Πλεονέκτημα

(37) Η έρευνα κατέδειξε ότι η απόφαση επέκτασης του δικτύου οδήγησε σε σημαντική αύξηση των εσόδων του ΔΕΣΦΑ από τα τέλη χρήσης. Πράγματι, πελάτες όπως η Αλουμίνιον της Ελλάδος πρέπει να καταβάλλουν τέλη στον ΔΕΣΦΑ για τη χρήση του δικτύου. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το μέτρο αυτό, ήτοι η κατασκευή του αγωγού, ήταν οικονομικά εύλογο για τον διαχειριστή του δικτύου και, επομένως, δεν συνεπαγόταν πλεονεκτήματα για την Αλουμίνιον της Ελλάδος. Πράγματι, την ίδια επένδυση θα είχε πραγματοποιήσει και ένας ιδιωτικός διαχειριστής δικτύου.

(38) Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι ελληνικές αρχές, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η εν λόγω επένδυση αποφέρει στον ΔΕΣΦΑ ετήσια έσοδα ύψους 11,6 εκατ. από τα τέλη χρήσης. Η Επιτροπή συνέκρινε το ποσό αυτό με το κόστος επένδυσης (εφάπαξ επένδυση) και το κόστος εκμετάλλευσης (σε ετήσια βάση) του αγωγού, για να εξακριβώσει αν η επένδυση είναι σύμφωνη προς την Αρχή του Επενδυτή της Οικονομίας της Αγοράς, ήτοι κατά πόσον επιτυγχάνεται ικανοποιητική απόδοση για τον επενδυτή.

⁽⁶⁾ Πηγή: Ευρωπαϊκή Ένωση Αλουμινίου, «Aluminium use in Europe, country profiles, 2005-2008», <http://www.eaa.net>.

⁽⁷⁾ Υπόθεση 70/72 Επιτροπή κατά Γερμανίας [1973] Συλλογή 813, σκέψη 14, και απόφαση στην υπόθεση C-197/99 Ρ, Βέλγιο κατά Επιτροπής [2003] Συλλογή I-8461, σκέψη 109.

- (39) Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι ελληνικές αρχές, το επενδυτικό κόστος του αγωγού της Αλουμίνιον της Ελλάδος ανερχόταν σε 12,64 εκατ. ευρώ συνολικά (9,04 εκατ. καταβλήθηκαν από τον ΔΕΣΦΑ και 3,6 εκατ. χρηματοδοτήθηκαν από κοινοτική στήριξη, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 14 ανωτέρω). Πέραν του εφάπαξ επενδυτικού κόστους, οι ετήσιες λειτουργικές δαπάνες αξιολογούνται σε 0,933 εκατ. ευρώ. Επομένως, είναι σαφές ότι τα ετήσια έσοδα ύψους 11,6 εκατ. ευρώ παρέχουν στον ΔΕΣΦΑ πολύ υψηλή απόδοση επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου. Η διάρκεια της περιόδου απόσβεσης της επένδυσης (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου που χρηματοδοτήθηκε με κοινοτική στήριξη) είναι μικρότερη από 15 μήνες. Η απόδοση της επένδυσης (Εσωτερικό Ποσοστό Απόδοσης), αν ληφθεί ως βάση, υποθετικά, 20ετής περιόδος εκμετάλλευσης για τη σύνδεση αερίου, ανέρχεται σε 84 %. Λόγω του υψηλού επιπέδου απόδοσης, η Επιτροπή κρίνει ότι η απόδοση είναι επαρκής για να ενθαρρύνει έναν ιδιώτη επενδυτή να πραγματοποιήσει την ίδια επένδυση ⁽⁸⁾. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η κρατική απόφαση για την επέκταση του δικτύου μεταφοράς αερίου δεν χορήγησε στην Αλουμίνιον της Ελλάδος πλεονέκτημα το οποίο δεν θα ήταν σε θέση να αντλήσει η εν λόγω επιχείρηση υπό τους όρους της αγοράς.
- (40) Συνεπώς, το κριτήριο του πλεονεκτήματος δεν πληρούται. Δεν είναι αναγκαίο, επομένως, να εκτιμηθούν περαιτέρω τα λοιπά κριτήρια που πρέπει να συντρέχουν για να στοιχειοθετεί ένα μέτρο κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- β) *Συμπέρασμα επί της ύπαρξης ενίσχυσης στο μέτρο 2*
- (41) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου δεν συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- V.β) ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ
- Γενικά
- (42) Εφόσον το μέτρο 1 συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η συμβατότητά του πρέπει να εξεταστεί σύμφωνα με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου.
- (43) Το άρθρο 107 παράγραφοι 2 και 3 της ΣΛΕΕ προβλέπει εξαιρέσεις στον γενικό κανόνα σύμφωνα με τον οποίο η κρατική ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1.
- Εξαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ*
- (44) Οι εξαιρέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζονται στην προκειμένη περίπτωση διότι το παρόν μέτρο δεν έχει κοινωνικό χαρακτήρα, δεν απευθύνεται σε μεμονωμένους καταναλωτές, δεν έχει σχεδιαστεί για την επανόρθωση ζημιών που προκλήθηκαν από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα και δεν έχει χορηγηθεί για την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας που είχαν επηρεαστεί από τη διαίρεση της εν λόγω χώρας.
- Εξαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ*
- (45) Περαιτέρω εξαιρέσεις ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχεία β), δ) και ε) είναι σαφώς ανεφάρμοστες και δεν τις επικαλέστηκαν οι ελληνικές αρχές. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα εκτιμήσει κατά πόσον συμβιβάζεται το μέτρο 1 με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ).
- (46) Το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) ορίζει ότι δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά «οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση». Η Αλουμίνιον της Ελλάδος βρίσκεται σε ενισχυόμενη περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και, επομένως, θα μπορούσε ενδεχομένως να είναι επιλέξιμη για περιφερειακή ενίσχυση.
- (47) Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις εθνικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα που ίσχυαν κατά τον χρόνο της εφαρμογής του προτιμησιακού τιμολογίου, δηλαδή τον Ιανουάριο του 2007 («κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ⁽⁹⁾») καθορίζουν τις προϋποθέσεις έγκρισης ενίσχυσης περιφερειακών επενδύσεων.
- (48) Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ορίζουν τη λειτουργική ενίσχυση ως ενίσχυση που αποβλέπει στη μείωση των τρεχουσών δαπανών μιας επιχείρησης. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, ενίσχυση λειτουργίας μπορεί να χορηγηθεί σε περιφέρειες που είναι επιλέξιμες βάσει της παρέκκλισης του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α), υπό τον όρο ότι i) δικαιολογείται από τη συμβολή της στην περιφερειακή ανάπτυξη και από τον χαρακτήρα της, και ii) το ύψος της είναι ανάλογο προς τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει, και εναπόκειται στο κράτος μέλος να αποδείξει την ύπαρξη και τη σημασία τυχόν προβλημάτων (παράγραφος 76).
- (49) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι τρέχουσες δαπάνες δεν είναι κεφαλαιουχικές αλλά συνήθως επαναλαμβανόμενες δαπάνες, αναγκαίες για τη λειτουργία μιας επιχείρησης. Κατά την έννοια αυτή, το προτιμησιακό τιμολόγιο ηλεκτρικού ρεύματος που εφαρμόστηκε στην Αλουμίνιον της Ελλάδος μείωσε τα τρέχοντα έξοδά της. Συνεπώς, συνιστά λειτουργική ενίσχυση που δεν επιτρεπόταν από τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Οι ελληνικές αρχές δεν προσκόμισαν αποδεικτικά στοιχεία για να αποδείξουν ότι η μείωση του τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας ήταν αιτιολογημένη ως συνεισφορά στην περιφερειακή ανάπτυξη ή λόγω της φύσης της, ούτε κατέδειξαν ότι ήταν ανάλογη προς τυχόν προβλήματα που αποσκοπούσε να περιορίσει. Επίσης, οι ελληνικές αρχές δεν έχουν παράσχει μέτρηση ή υπολογισμό των προβλημάτων της περιοχής και του επιπέδου της ενίσχυσης για να αποδείξουν ότι η ενίσχυση είναι ανάλογη με τα προβλήματα.
- (50) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η ενίσχυση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί συμβίβαστη με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

⁽⁸⁾ Ως ένδειξη της απόδοσης στον τομέα μεταφοράς αερίου, βλέπε απόφαση της Επιτροπής N 594/09 – Ενίσχυση υπέρ της Gaz-System SA για τα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου στην Πολωνία, ιδίως το σημείο 17. «Η απόδοση κεφαλαίου που εφαρμόζεται στη Gaz-System από 1ης Ιουνίου 2009 ανέρχεται σε 10,8 %».

⁽⁹⁾ EE C 54 της 4.3.2006, σ. 13.

- (51) Σε ό,τι αφορά το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης βάσει του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία στον οποίον ορίζονται συγκεκριμένες κατηγορίες ενίσχυσης συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ ⁽¹⁰⁾, η Επιτροπή θεωρεί ότι βάσει των οικονομικών στοιχείων που υποβλήθηκαν από τις ελληνικές αρχές, η Αλουμίνιον της Ελλάδος είναι μεγάλη επιχείρηση, όπως καταδεικνύεται στην παράγραφο 7 ανωτέρω. Σύμφωνα με τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία, άρθρο 1 παράγραφος 5, οι ad hoc ενισχύσεις προς μεγάλες επιχειρήσεις εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του.
- (52) Επιπλέον, σύμφωνα με τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία, άρθρο 8 παράγραφος 3, σε περίπτωση που κάποια ενίσχυση που καλύπτεται από αυτόν χορηγηθεί σε μεγάλη επιχείρηση, το κράτος μέλος πρέπει να επιβεβαιώσει τη δημιουργία ουσιωδών κινήτρων από την ενίσχυση βάσει εγγράφου όπου θα αναλύεται η βιωσιμότητα του ενισχυόμενου έργου ή δραστηριότητας, με και χωρίς την ενίσχυση. Η Επιτροπή δεν έλαβε ανάλογα στοιχεία.
- (53) Συμπερασματικά, η ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Αλουμίνιον της Ελλάδος δεν είναι συμβιβάσιμη δυνάμει του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία.
- (54) Το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι «οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον», δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά.
- (55) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρέκκλιση που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) δεν ισχύει στην προκείμενη περίπτωση. Πράγματι, όσον αφορά την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών περιοχών, η Αλουμίνιον της Ελλάδος είναι εγκατεστημένη σε ενισχυόμενη περιοχή δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) και όχι δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ⁽¹¹⁾. Όσον αφορά την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο τομέας της παραγωγής αλουμινίου δεν υπόκειται σε συγκεκριμένους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στον δικαιούχο. Οι λοιποί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις που θεσπίστηκαν δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) δεν είναι, προφανώς, εφαρμοστέοι. Ειδικότερα, η Αλουμίνιον της Ελλάδος δεν είναι επιλέξιμη για ενίσχυση διάσωσης και/ή αναδιάρθρωσης. Πράγματι, η Αλουμίνιον της Ελλάδος δεν αποτελούσε προβληματική επιχείρηση την περίοδο της ενίσχυσης, δεδομένου ότι δεν πληρούσε κανένα από τα κριτήρια των σημείων 9-11 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 1999 όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, που ίσχυαν τη στιγμή της εφαρμογής του προτιμησιακού τιμολογίου ⁽¹²⁾. Επιπλέον, προϋπόθεση για τη χορήγηση ενίσχυσης αναδιάρθρωσης είναι η ύπαρξη ορθού

σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η Ελλάδα δεν υπέβαλε τέτοιο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Συμπερασματικά, η ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Αλουμίνιον της Ελλάδος δεν είναι συμβιβάσιμη βάσει των κανόνων για τις ενισχύσεις διάσωσης και/ή αναδιάρθρωσης.

Συμπέρασμα επί του συμβιβάσιμου

- (56) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το υπό εξέταση μέτρο ενίσχυσης δεν είναι συμβιβάσιμο με τη ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαφορά μεταξύ α) των εσόδων της ΔΕΗ από το σύνθηδες τιμολόγιο που θα έπρεπε να είχε εφαρμοστεί στην Αλουμίνιον της Ελλάδος την περίοδο Ιανουαρίου 2007-Μαρτίου 2008, και β) των εσόδων της ΔΕΗ από το τιμολόγιο που εφαρμόστηκε στην πράξη στην Αλουμίνιον της Ελλάδος κατά την ίδια περίοδο, αποτελεί ασυμβίβαστη ενίσχυση υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (57) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το μέτρο 1 αποτελεί κρατική ενίσχυση και δεν είναι συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα ότι η επέκταση του εθνικού δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.
- (58) Το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/99 του Συμβουλίου ⁽¹³⁾ ορίζει ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο».
- (59) Συνεπώς, δεδομένου ότι το υπό εξέταση μέτρο χαρακτηρίζεται ως παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση, το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να ανακτηθεί προκειμένου να αποκατασταθεί η κατάσταση που επικρατούσε στην αγορά πριν από τη χορήγησή της. Για την ανάκτηση, ως σημείο εκκίνησης λαμβάνεται η στιγμή κατά την οποία χορηγήθηκε το πλεονέκτημα στον δικαιούχο, ήτοι όταν η ενίσχυση τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου, ο οποίος αναλαμβάνει τους τόκους ανάκτησης έως την πραγματική ανάκτηση της ενίσχυσης.
- (60) Το στοιχείο ασυμβίβαστης ενίσχυσης που περιλαμβάνει το μέτρο υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ α) των εσόδων της ΔΕΗ από το σύνθηδες τιμολόγιο που θα έπρεπε να είχε εφαρμοστεί στην Αλουμίνιον της Ελλάδος την περίοδο Ιανουαρίου 2007-Μαρτίου 2008, και β) των εσόδων της ΔΕΗ από το τιμολόγιο που εφαρμόστηκε στην πράξη στην Αλουμίνιον της Ελλάδος κατά την ίδια περίοδο. Συνεπώς το ποσό της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην Αλουμίνιον της Ελλάδος την περίοδο αυτή ανέρχεται σε 17,4 εκατ. ευρώ,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η κρατική ενίσχυση ύψους 17,4 εκατ. ευρώ, η οποία χορηγήθηκε παράνομα από την Ελλάδα, κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος ΑΕ και της διαδόχου της Αλουμίνιον ΑΕ, μέσω προτιμησιακής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας, είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3.

⁽¹¹⁾ Επιπλέον, οι περιφερειακές ενισχύσεις λειτουργίας δεν επιτρέπονται δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.

⁽¹²⁾ ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

2. Η επέκταση του εθνικού δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

1. Η Ελλάδα ανακτά από τον δικαιούχο τις ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1.

2. Οι ανακτώμενες ενισχύσεις βαρύνονται με τόκο από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής τους ανάκτησης.

3. Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής⁽¹⁴⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 271/2008 της Επιτροπής⁽¹⁵⁾, ο οποίος τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004.

4. Η Ελλάδα ακυρώνει όλες τις εκκρεμείς πληρωμές της ενίσχυσης που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

1. Η ανάκτηση της ενίσχυσης που ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 είναι άμεση και αποτελεσματική.

2. Η Ελλάδα εξασφαλίζει την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησής της.

Άρθρο 4

1. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ελλάδα υποβάλλει τις ακόλουθες πληροφορίες στην Επιτροπή:

α) το συνολικό ποσό (αρχικό κεφάλαιο και τόκους ανάκτησης) που θα πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο·

β) ακριβή περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν για τη συμμόρφωση προς την παρούσα απόφαση·

γ) έγγραφα τα οποία να αποδεικνύουν ότι ζητήθηκε από τον δικαιούχο η επιστροφή της ενίσχυσης.

2. Η Ελλάδα τηρεί την Επιτροπή ενήμερη σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης μέχρι την ολοκλήρωση της ανάκτησης της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1. Εφόσον ζητηθεί εκ μέρους της Επιτροπής, η Ελλάδα παρέχει αμελλητί όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει ή πρόκειται να λάβει για να συμμορφωθεί προς την παρούσα απόφαση. Παρέχει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά της ενίσχυσης και των τόκων ανάκτησης που έχουν ήδη ανακτηθεί από τον δικαιούχο.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2011.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 82 της 25.3.2008, σ. 1.